

Kúria

ítélete

Az ügy száma: Bhar.III.736/2022/25.

A határozat szintje: harmadfok

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke

Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró

Molnár Ferencné dr., bíró

Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2023. május 16.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): II. rendű

Első fok: Budapest Környéki Törvényszék, 6.B.58/2019/113.,

ítélet, tárgyalás, 2020. szeptember 17.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 4.Bf.48/2021/19.,

ítélet, nyilvános ülés, 2021. május 18.

A fellebbezés előterjesztője: a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség

a II. rendű vádlott és védője

A fellebbezés iránya: a II. rendű vádlott terhére

a II. rendű vádlott javára

Rendelkező rész

A kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben az ügyészség, valamint a II. rendű vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezéseket elbírálv a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.48/2021/19. számú ítéletét megváltoztatja.

A II. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki kábítószer birtoklása vétségében [Btk. 178. § (6) bekezdés] is.

A II. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetést a kábítószer birtoklása vétsége [Btk. 178. § (6) bekezdés] tekintetében mint különös visszaesővel szemben tekinti kiszabottnak.

Megállapítja, hogy a II. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Elrendeli a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 8.B.III.1786/2016/67. számú ítéletével kiszabott 1 (egy) év börtön fokozatú szabadságvesztés utólagos végrehajtását.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a II. rendű vádlott által 2021. szeptember 30. napjától 2022. március 21. napjáig fogvatartásban töltött időt is.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét a II. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

Indokolás

I.

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2020. szeptember 17. napján meghozott 6.B.58/2019/113. számú ítéletével a II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki tártettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] és folytatólagosan, tártettesként elkövetett lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont]. Ezért őt halmazati büntetésül 8 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámította a II. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyeletben töltött időt. Elrendelte a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 8.B.1786/2016/67. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtását. A II. rendű vádlottal szemben 228.000 forint, 155 euró, 90 kuna és 150 lej tekintetében vagyonekobzást rendelt el. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2021. május 18. napján meghozott 4.Bf.48/2021/19. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a II. rendű vádlottal szemben kábítószer birtoklásának vétsége [Btk. 178. § (1) és (6) bekezdés] miatt indult büntetőeljárást megszüntette. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 8.B.1786/2016/67. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtásának elrendelését mellőzte. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámította továbbá a II. rendű vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől bűnügyi felügyeletben töltött időt. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű vádlott tekintetében helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a másodfokú bíróság határozata folytán a II. rendű vádlott tekintetében 2021. május 18. napján jogerős lett.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2021. november 16. napján kelt BF.487/2019/39. számú átiratában indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla helyezze hatályon kívül a másodfokú ítélet jogerősítő záradékát, és a határozatát a jogorvoslati lehetőségekre és annak határidejére vonatkozó tájékoztatással ismételten közölje a fellebbezésre jogosultakkal, mivel a másodfokú ítélet eljárást megszüntető rendelkezése miatt a II. rendű vádlott vonatkozásában harmadfokú eljárásnak van helye.

[4] A Fővárosi Ítéltábla a 2021. december 9. napján meghozott 4.Bf.48/2021/30. számú végzésével a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványát elutasította.

[5] A végzéssel szemben bejelentett ügyészi fellebbezést elbírálv a Kúria a 2022. március 8. napján meghozott Bpkf.III.87/2022/4. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.48/2021/30. számú végzését megváltoztatta, helyt adott az ügyészi indítványnak. Felhívta a Fővárosi Ítéltáblát a másodfokú ítélet jogerősítő záradékának a II. rendű vádlott vonatkozásában történő hatályon kívül helyezésére, és arra, hogy a határozatot a fellebbezésre jogosultakkal ismételtén közölje.

[6] Ezt követően a Fővárosi Ítéltábla a 2022. március 21. napján megtartott ülésen meghozott 4.Bf.48/2021/48-I. számú végzésével a II. rendű vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte a másodfokú ítélet jogerősítési záradékát.

II.

[7] A másodfokú ítélettel szemben az ügyészség a II. rendű vádlott terhére, bűnösségének kábítószer birtoklása vétségében való megállapítása, a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése és a büntetés súlyosítása érdekében, a II. rendű vádlott és a védője pedig a büntetés enyhítése végett jelentett be 2022. március 21. napján fellebbezést.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a bejelentett fellebbezés BF.487/2019/51. számú indoklásában kifejtette, hogy a törvényszék az elsőfokú ítéletben a tényállás részeként rögzítette, hogy a II. rendű vádlott 2018. október 16. napján a vele szemben fogatosított rendőri intézkedést megelőzően a jelentős mennyiség alsó határát meg nem haladó mennyiségű kábítószer tartott magánál, és azt is, hogy amfetamin tartalmú kábítószer fogyasztott, amelynek a mennyisége nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság tévesen nem értékelte külön a kábítószer birtoklásának vétségét, e bűncselekmény szubszidiaritására hivatkozva nem vonta külön felelősségre a II. rendű vádlottat, azonban e cselekmények – az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben – valójában valódi anyagi halmazatban állnak a II. rendű vádlott terhére rótt társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetével.

[9] Ezzel szemben, álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen értékelte a II. rendű vádlott cselekményeit valódi anyagi halmazatként, tévedett azonban, amikor úgy ítélte meg, hogy a kábítószer birtoklása vétségének a kábítószer-kereskedelem büntette mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége. A II. rendű vádlott ugyanis az ellene folytatott büntetőeljárás hatálya, és egyben a vele szemben korábban kiszabott börtönbüntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje alatt követett el újabb kábítószerrel összefüggő bűncselekményt. Ez utóbbi ténynek a felelősségre vonás szempontjából döntő jelentősége van, így a büntetőeljárás megszüntetésének nincs helye.

[10] Utalt rá, hogy a kiemelkedő tárgyi súlyú, vagylagosan életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekményt is elkövető II. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés indokolatlanul enyhe tartamú, a büntetés céljának eléréséhez nem alkalmas, annak súlyosítása indokolt.

[11] A Legfőbb Ügyészség BF.67/2022/8. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést – annak helyes indokaival egyetértve – fenntartotta.

[12] Kifejtette, hogy az ügyészi másodfellebbezés joghatályos, mert a bejelentésére a másodfokú ítélet jogerősítési záradékának hatályon kívül helyezését követően haladéktalanul sor került, így az elkésettség annak ellenére nem merülhet fel, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Kúria iránymutatása ellenére a határozatot nem kézbesítette ismételten a fellebbezésre jogosultaknak, és a határozat továbbra sem tartalmazza azt, hogy ellene (másod)fellebbezésnek van helye. A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész nem vett részt, az ügyészség részére az ítéltábla már csak a jogerősítési záradékkal ellátott másodfokú ítéletet kézbesítette, így a jogorvoslati jog gyakorlását megelőzően a jogerősítési záradék hatályon kívül helyezése iránt kellett intézkedni, amelyet az ügyészség még a felülvizsgálatra nyitva álló határidőn belül meg is tett.

[13] Álláspontja szerint a Be. 567. § (1) bekezdés f) pontjában írt, a jelentősebb tárgyi súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nem jelentős bűncselekmény miatt az eljárás megszüntetését lehetővé tévő törvényi rendelkezés célja a büntetőeljárás egyszerűsítése, hatékonyságának elősegítése, hiszen a megszüntetésre tekintettel e bűncselekmény miatt nem kell bizonyítást lefolytatni. E célok azonban a másodfokú eljárásban értelemszerűen nem érvényesülhetnek, mivel a bizonyítást a bíróságok már teljeskörűen lefolytatták.

[14] Ezenkívül a kábítószer birtoklásának vétsége jelen ügyben azért is jelentős, mert a II. rendű vádlott bűnösségének kimondása e bűncselekményben azzal jár, hogy el kell rendelni a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 8.B.1786/2016/67. számú ítéletével kiszabott 1 év szabadságvesztés utólagos végrehajtását. Továbbmenően e bűncselekmény vonatkozásában a II. rendű vádlott különös visszaesőnek minősül, mert azt a Budakörnyéki Járásbíróság 2018. június 28. napján jogerős 12.B.25/2018/23. számú ítéletével kábítószer-kereskedelem büntette és kábítószer birtoklásának büntette miatt kiszabott 1 év 3 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre ítélését követően, de még a 2019. október 29. napján történt fogamatba vétel előtt követte el. Emiatt a II. rendű vádlott feltételes szabadságra sem bocsátható.

[15] Kifejtette, hogy a II. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés törvénysértően enyhe, mivel a bűnhalmazatra és a különös visszaesői minőségre tekintettel az irányadó halmazati büntetési tételkeret 5 évtől 25 évig terjedő szabadságvesztés, amelynek középmértéke 15 év. Álláspontja szerint az elkövetés óta eltelt idő a II. rendű vádlott terhére rótt bűncselekmények súlyos fokú törvényi fenyegetettsége okán nem jelentős enyhítő körülmény, a beismerő vallomása pedig azért nem vehető figyelembe, mert csak a kábítószer fogyasztására korlátozódik. Utalt arra is, hogy a kábítószer-kereskedelem úgynevezett könnyű drogokra történő elkövetésének enyhítő körülményként értékelése a kábítószerrel szembeni zero toleranciára tekintettel minden alapot nélkülöz.

[16] Ezzel szemben nyomatékos súlyosító körülmény a II. rendű vádlott többszörösen büntetett előélete, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények elszaporodottsága, illetve a jelentős mennyiség többszörösére való elkövetés is. Szintén súlyosító körülmény, hogy a II.

rendű vádlott a cselekményét részben hasonló jellegű bűncselekmény miatti büntetőeljárás, részben végrehajtásában felfüggesztett szabadszabadságvesztés próbaideje alatt, részben pedig jogerős szabadságvesztésre ítélese után, ám még annak fogamatba vétele előtt követte el.

[17] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a II. rendű vádlottat mondja ki bűnösnek kábítószer birtoklásának vétségében [Btk. 176. § (6) bekezdés] is, a kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát súlyosítsa, a II. rendű vádlottal szembeni büntetést a kábítószer birtoklása vétsége tekintetében mint különös visszaesővel szemben tekintse kiszabottnak. Indítványozta továbbá, hogy a Kúria rendelje el a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 8.B.1786/2016/67. számú ítéletével kiszabott 1 év, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtását, a kiszabott szabadságvesztésbe számítsa be a II. rendű vádlottal szemben végrehajtott büntetést, illetve a 2022. március 22. napjától a nyomkövető eszköz telepítéséig bűnügyi felügyeletben töltött időt, egyebekben a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

[18] Másodfellebbezésében a II. rendű vádlott védője mindenekelőtt az ügyészi másodfellebbezés joghatályosságát vitatta. Álláspontja szerint az elkésett, mert azt az ügyészségnek a másodfokú nyilvános ülésen nyomban, de legkésőbb három napon belül be kellett volna jelentenie. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy az ügyészség nem hivatkozhat arra, hogy a másodfokú bíróság nem adott fellebbezési jogot, mert a jogorvoslat nem a bíróság engedélyén vagy tájékoztatásán alapul, hanem azt a törvény biztosítja. Ennek megfelelően a fellebbezési jog nem a jogerősítő záradék hatályon kívül helyezésének napján, hanem a másodfokú bíróság határozatának meghozatalakor nyílt meg, melyhez képest a bejelentett ügyészségi másodfellebbezés nyilvánvalóan elkésett. Egyben vitatta azt is, hogy a másodfokú ítélettel szembeni jogorvoslat biztosítása törvényes.

[19] A fellebbezés indokolásában a II. rendű vádlott immár új meghatalmazott védője a bejelentett fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében fenntartotta, és annak jelentős mértékű enyhítését indítványozta.

[20] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok megfelelően vették számba az enyhítő körülményeket, további enyhítő körülmény azonban a másodfokú ítélet kihirdetése óta eltelt közel két év, amely alatt a II. rendű vádlott folyamatosan kényszerintézkedés hatálya alatt állt. Ugyancsak enyhítő körülmény az, hogy a II. rendű vádlott rendezett anyagi és családi körülmények között él, bejelentett munkahellyel rendelkezik, házasságot kötött, és kiskorú gyermeket tart el.

[21] Kifejtette, hogy törvényes a másodfokú bíróság eljárást megszüntető rendelkezése a kábítószer birtoklásának vétsége miatt, amely mérlegelő tevékenységének eredménye, azt a másodfokú bíróság megindokolta, ekként alappal nem támadható. Eseti döntésekre hivatkozással utalt rá, hogy hasonló ügyekben a bírósági gyakorlat alkalmazza ezt a törvény által biztosított eljárásjogi lehetőséget.

[22] A Kúria a másodfellebbezéseket a Be. 620. § (1) bekezdés zárófordulata szerint nyilvános ülésen bírálta el.

[23] A nyilvános ülésen az ügyész a fellebbezésben és a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakkal egyezően szólalt fel.

[24] A II. rendű vádlott védője a perbeszédében a bejelentett fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság megalapozottan döntött az eljárás megszüntetéséről, a kábítószer birtoklása tekintetében megfelelően megindokolta, így azt támadni nem lehet. Álláspontja szerint téves az a megközelítés, amely szerint a döntés egyéb járulékos következményei alapozzák meg azt, hogy az adott cselekménynek a vád tárgyává tett jelentősebb tárgyi súlyú büncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából jelentősége van. Előadta továbbá, hogy a II. rendű vádlott személyi körülményeiben kedvező változások álltak be, házasságot kötött és munkát vállalt. Ezzel családfenntartóvá vált, és amellet, hogy a házastársa kiskorú gyermekét neveli, a felesége a közös gyermekükkel várandós. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria jelentős mértékben enyhítse a II. rendű vádlott büntetését.

[25] A II. rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában elmondta, hogy fordulópontot jelentett az életében a házasságkötése és az, hogy gyermeket nevel, továbbá, hogy a közeljövőben saját gyermeke is születik. Megbánta, amit tett, és tenni kíván azért, hogy azon az úton maradjon, amin jelenleg van.

IV.

[26] Az ügyészi fellebbezés alapos, míg a II. rendű vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezés a következők szerint nem alapos.

[27] A másodfellebbezés alapján harmadfokú eljárásnak van helye. Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata elleni fellebbezés jogát a Be. 579. § (1) bekezdése általánosságban – a Be. 580. §-ában foglalt szűk körű kivételekkel, további feltétel előírása nélkül – biztosítja. Ezzel szemben a Be. 615. § (1) bekezdése a másodfokú bíróság ügydöntő határozata elleni fellebbezés lehetőségét kizárólag a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén biztosítja.

[28] A Be. 615. § (1) és (2) bekezdése – a (2a) bekezdésben írt korlátok között – meghatározza a másodfellebbezés törvényi okát, a (3) bekezdése pedig a másodfellebbezés törvényi jogát.

[29] A Kúria mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy jelen ügyben helye van-e harmadfokú eljárásnak.

[30] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú ítélet ellen (másod)fellebbezésnek van helye, ha a másodfokú bíróság döntése az elsőfokú bíróságéval ellentétes.

[31] Az elsőfokú bíróság a II. rendű vádlott esetében a kábítószer-kereskedelem büntetnének [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] a kábítószer birtoklásának vétségével [Btk. 178. § (6) bekezdés] fennálló látszólagos alaki halmazatára figyelemmel (szubszidiaritás elve) nem minősítette önállóan a kábítószer birtoklásának vétségét, miközben a vádat kimerítette, valamennyi cselekményt elbírált.

[32] A másodfokú bíróság a II. rendű vádlott cselekményeit látszólagos alaki halmazat helyett valódi anyagi halmazatként, azaz több cselekményét több büncselekményként értékelve hozott a Be. 567. § (1) bekezdés f) pontja alapján eljárást megszüntető rendelkezést a kábítószer birtoklásának vétsége vonatkozásában.

[33] A Be. 615. § (2) bekezdés b) pontja szerinti ellentétes döntés, ha a bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

[34] A harmadfokú eljárás lehetőségét megteremti, ha az elsőfokú bíróságnak a vád tárgyává tett valamennyi büncselekmény miatt bűnösséget megállapító ítéletével szemben a másodfokú bíróság a jelentősebb tárgyi súlyú büncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából jelentéktelennek ítélt büncselekmény miatt az eljárást a Be. 567. § (1) bekezdés f) pontja alapján megszünteti {Kúria Bpkf.III.87/2022/4. szám [28] bekezdés}.

[35] Ezért jelen ügyben a másodfokú bíróság azon döntése, hogy a II. rendű vádlottal szemben megszüntette a kábítószer birtoklásának vétsége miatt indult büntetőeljárást, ellentétes döntésnek minősül a Be. 615. § (2) bekezdés b) pontja szerint, és ekként megnyitotta a másodfellebbezés (és a harmadfokú eljárás) lehetőségét.

[36] Az ellentétes rendelkezés, mint a másodfellebbezés törvényi okának rendeltetése, nyilvánvalóan az, hogy lehetőség nyíljon az ellentétet, illetve eltérést eldöntő új eljárási fokra.

[37] Nem önmagában az eltérés, ellentét (objektíve), hanem annak sérelmezése (szubjektíve) adja ki együtt a harmadfokú eljárás megnyitását.

[38] Utóbbiról rendelkezik a Be. 615. § (3) bekezdése, ami a másodfellebbezés törvényi joga, s ehhez kötődik a felülbírálat Be. 618. § szerinti szabályozása.

[39] Ennek lényege, hogy az ellentétes döntés elengedhetetlen, de nem eleve, feltétlen (hivatalból), hanem csak akkor jelent harmadfokú eljárásra jogot, ha az ilyen, avagy azzal összefüggő rendelkezést a jogosult sérelmezi. Tehát nem automatikusan van helye harmadfokú eljárásnak, hanem csak akkor, ha a jogosult (Be. 616. §) a törvény adta jogával élve, valamely törvényi okból sérelmezi a másodfokú határozatot.

[40] Jelen ügyben e joggal az ügyészség, a II. rendű vádlott és a védője élt is.

[41] A felülbírálat lehetőségét – értelemszerűen – önállóan, a saját jogán nyitja meg az adott jogosult fellebbezési jogának (törvénynek megfelelő) gyakorlása.

[42] A Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja alapján a fellebbezés sérelmezheti az ellentétes döntést, illetve – a Be. 2021. január 1. napjától hatályos szövegének – b) pontja szerint kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, az 583. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezést vagy indokolást.

[43] Az ügyészség által bejelentett fellebbezés az ellentétes döntést is támadta, a II. rendű vádlott és védője által bejelentett fellebbezés értelemszerűen nem.

[44] A II. rendű vádlott védője a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az ügyészi másodfellebbezés elkésett. Ezzel összefüggésben a Kúria rámutat az alábbiakra.

[45] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

[46] A jogorvoslat egyrészt igényérvényesítési lehetőséget, másrészt felülbírálathoz való jogot jelent. Ez az alapjog az első döntéshez képest – amelyet eleve feltételez a megfogalmazás, függetlenül attól, hogy az milyen formában jelenik meg – egy második döntéshez való jogot fogalmaz meg. {6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [94]}.

[47] A Be. 579. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata ellen fellebbezésnek van helye a másodfokú bírósághoz.

[48] A Be. 581. § alapján az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésre jogosult a vádlott, az ügyészség, a védő, a polgári jogi igénynek helyt adó rendelkezés ellen a vádlott örököse, a kényszergyógykezelés elrendelése ellen a vádlott házastársa vagy élettársa, a polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezés ellen a magánfél, a rá vonatkozó rendelkezés ellen a vagyoni érdekelt.

[49] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén.

[50] Kétségtelen, hogy a jogorvoslat joga (miként az elbírálásának igénye) az ügyészséget is törvény szerint megilleti.

[51] A jogerő a Be.-ben az anyagi jogerőt jelenti, ami csak a vádról rendelkező ügydöntő határozathoz kapcsolódhat [Be. 449. § (2) bekezdés], az alaki jogerő fogalmi meghatározására a véglegessé válás szolgál. Alaki és anyagi jogerőhatás kiváltására (együtt) a bíróság

ügydöntő határozata képes. Az anyagi jogerő a határozat megváltoztathatatlansága, amely magában foglalja az alaki jogerőt, a határozat megtámadhatatlanságát.

[52] A Be. pontosan szabályozza az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napját.

[53] A Be. 458. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata azon a napon emelkedik jogerőre, amikor

a) azt kihirdették, feltéve, hogy ellene e törvény a fellebbezést kizárja,

b) a fellebbezésre jogosultak úgy nyilatkoztak, hogy az ügydöntő határozatot tudomásul veszik, vagy a fellebbezést visszavonták,

c) a fellebbezési határidő fellebbezés bejelentése nélkül telt el, illetve

d) a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát helybenhagyta.

[54] A Be. 458. § (2) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság ügydöntő határozata azon a napon emelkedik jogerőre, amikor azt meghozták, feltéve, hogy harmadfokú bírósági eljárásnak nincs helye.

[55] A Be. 459. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az egyesbíró vagy a tanács elnöke az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését követően a határozatra vezetett záradékkal tanúsítja az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének a tényét és a jogerőre emelkedés napját (a jogerősítési záradék).

[56] A jogerő beállta nem az eljáró bíróság döntésének (mérlegelésének) függvénye, az a törvény erejénél fogva (ipso iure) áll be a Be. 458. §-ában meghatározott időpontban.

[57] A Be. 459. § (1) bekezdésében írt jogerősítési záradék pedig nem a jogerő létrehozása, hanem a törvény alapján beállt jogerő tényszerű megállapítása. Valójában egy deklaratív aktus, annak rögzítése, hogy az ítélet – törvényi rendelkezés folytán – jogerőre emelkedett.

[58] A Kúria rámutat arra, hogy csak a törvény által biztosított jogorvoslati jog megnyílása és biztosítása vezethet a Be. 458. § alapján beálló jogerőhöz.

[59] Ehhez képest a törvény szerint lehetővé vált jogorvoslat biztosításának hiánya az említett jogerőhatás kiváltására sem lehet alkalmas. Ilyen esetekben van lehetőség a határozatra tévesen felvezetett jogerősítési záradék hatályon kívül helyezésére, és ekként a törvényes állapot helyreállítására.

[60] A bírói gyakorlat egységes abban, hogy a jogerősítési záradékkal tévesen ellátott bírósági határozattal szemben nincs helye felülvizsgálatnak, a záradékot az alapügyben eljáró bíróság hatályon kívül helyezheti (BH 2015.151.). Nincs helye az ítélet jogerőre emelkedése megállapításának mindaddig, amíg az érdekelt az őt megillető perorvoslati jogát nem gyakorolhatta (BH 1985.258. I.).

[61] Ilyenkor ugyanis a határozat egyáltalán nem lett jogerős. A jogerősítési záradék hatályon kívül helyezése így nem hoz létre új helyzetet, hanem csak a törvényes állapothoz való visszatérést szolgálja.

[62] Jelen ügyben éppen ez történt.

[63] A Kúria Bpkf.III.87/2022/4. számú végzésében foglalt iránymutatásnak megfelelően a Fővárosi Ítéltábla a 4.Bf.48/2021/48-I. számú végzésével a 4.Bf.48/2021/19. számú ítéletére vezetett jogerősítési záradékot hatályon kívül helyezte, amely így visszatérést jelentett ahhoz a törvényes állapothoz, amely az ítélet kihirdetésekor keletkezett.

[64] Az ügyiratok tartalmával egyezően hivatkozott a Legfőbb Ügyészség arra, hogy a másodfokú nyilvános ülésen az ügyész nem vett részt (Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.48/2021/19. számú jegyzőkönyv 1. oldal), ekként értelemszerűen jogorvoslati nyilatkozatot sem tehetett. Ugyancsak tényszerű, hogy a másodfokú eljárásban a vád képviselőjét ellátó – és ekként jogorvoslati nyilatkozat megtételére egyébként jogosult – Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség részére az ítéltábla már csak a jogerősítési záradékkal ellátott másodfokú ítéletet kézbesítette.

[65] E törvényi szabályokkal ellentétben álló perjogi helyzetben az ügyészségnek nem volt más lehetősége, mint a törvényes állapot helyreállítását kezdeményezni, amelyet meg is tett azáltal, hogy az ítéltáblánál indítványozta a másodfokú ítélet jogerősítési záradékának hatályon kívül helyezését. Erre azonban a törvény nem szab határidőt, így e vonatkozásban az ügyészség késedelembe nem esett, mulasztás nem terheli.

[66] Mint ahogyan nem esett késedelembe a jogerősítési záradék hatályon kívül helyezését követően a fellebbezés benyújtásával sem.

[67] A Kúria megjegyzi, hogy amellett, hogy a záradékkal tévesen ellátott bírósági határozattal szemben nincs helye felülvizsgálatnak, nincs helye felülvizsgálatnak a Be. 567. § (1) bekezdés f) pontja alapján megszüntetett eljárás miatt sem. Ez utóbbi rendelkezés rendes jogorvoslattal támadható {Kúria Bfv.III.997/2019/11. számú határozat [24] bekezdés}.

[68] Kétségtelen, hogy a Fővárosi Ítéltábla nem mindenben egyezően tett eleget a Kúria Bpkf.III.87/2022/4. számú végzésében adott iránymutatásnak, és a jogerősítő záradék hatályon kívül helyezése érdekében ülést tartott, ennek azonban jelen ügyben azért nincsen jelentősége, mert az ítéltábla az ülésen a fellebbezésre jogosultaknak lehetőséget adott a nyilatkozatuk megtételére, amellyel az ügyész, a II. rendű vádlott és a védője élt is.

[69] Figyelemmel arra, hogy az ügyészség képviselője a másodfellebbezést a jogerősítési záradék hatályon kívül helyezését és a jogorvoslati jog – immár törvénynek megfelelő – biztosítását követően nyomban bejelentette, annak elkésztése szóba sem kerülhet. Ekként az ügyészi másodfellebbezés – szemben a védői érveléssel – joghatályos.

[70] A joghatályos ügyészi másodfellebbezés a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontján alapult, az ellentétes döntést is sérelmezve a II. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés súlyosítását célozta.

[71] Ezzel szemben a bejelentett védelmi másodfellebbezések a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontjára alapítottan – a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel – a másodfokú ítélet büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését sérelmezik.

[72] A büntetéskiszabás a bűnösséggel, illetve a bűnösség terjedelmével nyilvánvalóan összefüggésben áll. A büntetés szükségképpen – még érintetlenül hagyása esetén is – a másodfokú bíróság ítéletének olyan része, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatára eredményezett.

[73] Kétségtelen, hogy a védelem akkor is kérheti a büntetés enyhítését, ha az ellentétes döntést kifejezetten nem kifogásolja.

[74] A joghatályos fellebbezések alapján a Kúria – első körben – a Be. 618. § (1) és (2) bekezdése szerinti terjedelemben felülbírált a megtámadott másodfokú ítéletet, valamint az azt megelőző első- és másodfokú eljárást.

[75] A felülbírálat tárgya főszabályként először az eljárási szabályok – azon belül a feltétlen, majd az ún. relatív hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok – megtartása, ezt követően pedig a tényállás megalapozottsága.

[76] Mindezek előrebocsátásával (és sorrendjében) a Kúria a felülbírálat során nem észlelt olyan – a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti – eljárási szabálysértést, amely feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, az ügy érdemi elbírálását kizárná [Be. 625. § (1) bekezdés és (2) bekezdés]. Ilyenre egyébként a felek nem is hivatkoztak.

[77] Az első- és a másodfokú bíróság az eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le.

[78] A felülbírálat ezt követő szempontja, hogy a másodfokú ítélet tényállása megalapozott-e.

[79] A harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú ítélet alapját képező tényállásra, ha az további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott, vagy az iratok alapján azzá tehető, ekként a helyes tényállás megállapítható, avagy a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető (Be. 619. §).

[80] A harmadfokú bíróság e körben értelemszerűen azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által – az általa tett kiegészítésekkel és helyesbítésekkel – irányadónak tartott tényállás megalapozott-e. Ezalatt értendő – az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által módosítás nélkül is – a megalapozottnak tartott tényállás, valamint a másodfokú bíróság általi módosítás.

[81] Főszabályként a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú ítélettel megállapított tényállásra alapítja [Be. 519. § (1) bekezdés].

[82] A tényálláshoz kötöttség elvi indokát változatlanul a bizonyítás főszabálya adja, miszerint a Be. 167. § (3) és (4) bekezdése alapján a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító ereje; a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése alapján állapítja meg.

[83] Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése, és védett a mikénti mérlegelése, ami a bizonyíték bizonyító ereje felülmérlegelésének főszabály szerinti tilalmát, a közvetlen bizonyítékvizsgálat, bizonyítékkal szembesülés tiszteletben tartását jelenti.

[84] Ugyanakkor a másodfokú bíróságnak lehetősége van arra, hogy

– a tényállást kiegészítse vagy helyesbítse, vagy

– eltérő tényállást állapítson meg, és ez alapján határozzon (Be. 593. §).

[85] Ennek elsődleges és általános feltétele, hogy a tényállás nem megalapozott, ezért e kérdésben a bíróságnak egyértelműen rögzítenie kell az álláspontját. Ha a tényállás részben megalapozatlan, akkor van szó

– kiegészítésről (ami a hiányzó ténymegállapítás pótlása),

– vagy helyesbítésről (ami a meglévő ténymegállapítás módosítása, mellőzése).

[86] Jelen ügyben a másodfokú bíróság tényállást javító tevékenysége a II. rendű vádlott vonatkozásában csupán azt jelentette, hogy az előéletére vonatkozó adatokat akként helyesbítette, hogy a Budakörnyéki Járásbíróság vele szemben hozott 12.B.25/2018/23. számú ítélete 2018. június 28. napján emelkedett jogerőre.

[87] Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, mert a tényállás felderített, hiánytalan, irathú és helytelen ténybeli következtetésektől mentes, így azt a felülbírálat során irányadónak tekintette {4.Bf.48/2021/19. számú ítélet [108] bekezdés}.

[88] A tényállás megalapozottságának vizsgálata során a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy a másodfokú bíróság ítélete a kábítószer birtoklása vétségével kapcsolatos és a harmadfokú felülbírálat tárgyát képező részében megalapozott, annak kiegészítése vagy helyesbítése szükségtelen.

[89] Ezért a másodfokú bíróság által ítélezése alapjául elfogadott tényállás irányadó volt a harmadfokú eljárásban is [Be. 619. § (1) bekezdés].

[90] A II. rendű vádlott bűnösségére vont következtetés alapját nyilvánvalóan az irányadónak tekintett tényállás képezi.

[91] Ehhez képest helytállón rögzítette az ítélőtábla, hogy a II. rendű vádlott 2018. október 16. napján elkövetett cselekménye {2. tényállási pont, Budapest Környéki Törvényszék 6.B.58/2019/113. számú ítélet [50] és [51] bekezdés} a Btk. 178. § (6) bekezdése szerinti kábítószer fogyasztásaként, illetve a csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából történő tartásaként értékelhető {4.Bf.48/2021/19. számú ítélet [148] bekezdés}.

[92] Tévedett azonban abban, hogy e két évi szabadságvesztéssel fenyegetett vétségnek a II. rendű vádlott terhére megállapított jelentősebb tárgyi súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége, és ezért emiatt a büntetőeljárást a II. rendű vádlottal szemben megszüntette.

[93] Ezzel összefüggésben a Kúria rámutat a következőkre.

[94] Helytállón hivatkozott a II. rendű vádlott védője arra, hogy a Be. 567. § (1) bekezdés f) pontjában írt eljárást megszüntető okkal kapcsolatban a törvény egyetlen feltételt említ, e rendelkezés alkalmazása a bíróság mérlegelésén múlik. Az eljáró bíróság jogosult eldönteni, hogy a vádiratban a vádlott terhére rótt cselekmények között van-e olyan, amelynek a vád tárgyává tett jelentősebb súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége. Ezért, ha a bíróság él ezzel a lehetőséggel, arra törvényi felhatalmazása van, ha nem él vele, az nem számonkérhető.

[95] Annak megítélése azonban, hogy egy bűncselekménynek a vádlott terhére megállapított jelentősebb tárgyi súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége, nem pusztán az irányadó büntetési tétel csekély mértékéből vont mechanikus következtetés, hanem az eset összes körülménye, és az elbírálás minden lehetséges jogkövetkezménye együttes, átfogó értékelésének eredménye.

[96] A Kúria egyetértett a Legfőbb Ügyészség által kifejtettekkel, mely szerint e rendelkezés célja a büntetőeljárás egyszerűsítése, a hatékonyság elősegítése, a gyorsabb elintézés, a pergazdaságosság szolgálata, a vonatkozó bizonyítás elhagyása (le nem folytatása). E jogszabályhely első- és másodfokú eljárásban is alkalmazható.

[97] Jelen eseten viszont e feltételek a másodfokú eljárásban fel sem merültek, hiszen az elsőfokú bíróság teljeskörű bizonyítást folytatott le, a vádat kimerítette, a cselekményt, ha tévesen is alaki halmazatban, de értékelte.

[98] A rendelkezés alkalmazása a bíróság mérlegelésére van bízva, egyetlen kritérium, hogy az adott bűncselekmény a felelősségre vonás szempontjából jelentéktelen legyen.

[99] Ha ez valóban így van, az alkalmazása sem számonkérhető.

[100] Jelen ügyben azonban erről nincs szó, ellenkezőleg.

[101] Nyilvánvalóan jelentősége van a felelősségre vonás, ekként a büntetéskiszabás szempontjából a II. rendű vádlott társadalomra veszélyességén túlmenően annak, hogy a II. rendű vádlott elkövetői minősége e cselekményre tekintettel különös visszaeső, e cselekményt követte el felfüggesztett szabadságvesztés alatt, amely miatt annak végrehajtását el kell rendelni, és a II. rendű vádlott e cselekmény elkövetési idejére tekintettel nem bocsátható feltételes szabadságra.

[102] Másként fogalmazva a felelősségre vonás, így a büntetéskiszabás körébe tartozó lényeges, jelentős szempontok nem cserélhetők fel az eljárásjogi célszerűségi szemponttal, az ugyanis a cselekmény el nem bírálásából fakadóan, annak következményeként adott esetben kötelező törvényi rendelkezések elhagyását, mellőzését eredményezi. Mindemellett jelen ügyben a célszerűségi szempont már fel sem merülhetett, mivel másodfokon semmilyen tényleges akadálya nem volt e cselekmény anyagi halmazatként történő elbírálásának.

[103] A Kúria mindezek alapján a II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer birtoklása vétségében [Btk. 178. § (6) bekezdés] (2. tényállási pont) is.

[104] A Be. 618. § (3) bekezdés a) pontja szerint a harmadfokú bíróság az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálja a Be. 590. § (5) bekezdés a)-c) pontjában meghatározottakat. A Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja alapján a felülbírálat tárgyát képezi a további bűncselekmények minősítésére vonatkozó rendelkezés.

[105] A felülbírálat során a Kúria megállapította, hogy a II. rendű vádlott terhére rótt bűncselekmények minősítésére vonatkozó egyéb rendelkezések törvényesek.

[106] A Kúria ezt követően azt vizsgálta, hogy a kiszabott büntetések az alkalmazott minősítés mellett a büntetés céljával összhangban állóak-e.

[107] A törvény meghatározza a büntetés célját és a büntetéskiszabás elveit [Btk. 79. §, 80. § (1) bekezdés].

[108] A Btk. 79. §-ában írtak szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés

kétségtelenül joghátrány, a büntetés kiszabása ekként joghátrány okozása, vagyis az elkövetőre vonatkozó rosszallás megtestesítése. Az elkövetett bűncselekmény viszont nyilvánvalóan szintén rosszat jelent.

[109] Ehhez képest a büntetés lényege – hagyományosan – a rosszra (a bűnre) adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó, a számára rossz, azaz joghátrány (szabadságelvonás, jogkorlátozás stb.) okozása.

[110] A büntetés egyfelől fenytetés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhődés lehetőségének elindítása.

[111] Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját, általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossz túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést, és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene.

[112] E mérlegelési folyamatnak nyilvánvalóan vannak általános és speciális (az elkövető személyéből és a cselekmény jellegéből adódó) szempontjai.

[113] Ez tehát a büntetés célja, és egy adott büntetés arányosságának lényege.

[114] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során a II. rendű vádlott tekintetében súlyosító körülményként értékelte

- a társtettesi elkövetést,
- a vagyon elleni bűncselekmény vonatkozásában a folytatólagosságot,
- az egészséget veszélyeztető bűncselekmények elszaporodottságát,
- azt, hogy a kábítószer hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség többszöröse,
- a büntetett előéletét, és e vonatkozásban azt, hogy korábban kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény miatt került sor az elítélésére; valamint, hogy
- a jelen eljárás tárgyává tett bűncselekményt a korábbi elítélését követően, a büntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje alatt valósította meg.

[115] Az elsőfokú bíróság enyhítő körülményként értékelte

- a II. rendű vádlott részbeni beismerő vallomását, valamint

– a cselekmények elkövetése óta eltelt hosszabb időt, amely alatt kényszerintézkedés hatálya alatt állt.

[116] A másodfokú bíróság a határozata indokolásában rögzítette, hogy a II. rendű vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket, és ennek megfelelően helyes jogkövetkezményeket alkalmazott.

[117] A Kúria – a büntetés súlyosítását célzó ügyészi fellebbezéssel összefüggésben – rámutat a következőkre.

[118] Jelen ügyben az értékelés során nem maradhat figyelmen kívül, hogy a II. rendű vádlott büntetett előéletű, akit a Budakörnyéki Járásbíróság a 2018. június 28. napján jogerős 12.B.25/2018/23. számú ítéletével már korábban végrehajtandó szabadságvesztésre ítelt a jelen ügy tárgyát is képező kábítószer-kereskedelem büntette és kábítószer birtoklásának büntette miatt.

[119] Kétségtelen az is, hogy a II. rendű vádlott 2018. október 16. napján úgy követte el a kábítószer birtoklásának vétségét, hogy vele szemben jelen ügyben már megindult a büntetőeljárás, és a Budapest Környéki Törvényszék 2018. január 3. napján meghozott 2.Bnyf.759/2017/2. számú – az előzetes letartóztatását megszüntető – végzése folytán szabadlábon védekezett.

[120] Mindezen tények azt mutatják, hogy a II. rendű vádlottat sem a korábban kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény miatt kiszabott végrehajtandó szabadságvesztés, sem az ilyen bűncselekmény miatt vele szemben indított büntetőeljárás, de még az sem tartotta vissza az újabb elkövetéstől, hogy korábban a legsúlyosabb személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt állt.

[121] Kétségtelen, hogy a II. rendű vádlott többszörösen büntetett előéletű, és az is, hogy a kábítószer birtoklása vétségét részben hasonló jellegű bűncselekmény miatti büntetőeljárás, részben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt, részben pedig jogerős szabadságvesztésre ítélete után, ám még annak fogamatba vétele előtt követte el. A Btk. 81. § (3) és (4) bekezdése, valamint a Btk. 36. §-a alapján a vele szemben irányadó büntetési tételkeret öt évtől huszonöt évig terjedő szabadságvesztés, amelynek középértéke tizenöt év.

[122] A Legfőbb Ügyészség helyesen utalt arra, hogy téves az ítélőtábla hivatkozása az ún. „könnyű drogokra” történő elkövetésre, mint enyhítő körülményre {4.Bf.48/2021/19. számú ítélet [151] bekezdés}, ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság érvelése alapvetően helytálló, hozzátéve, hogy az ún. „könnyű drogok” megkülönböztetése a bűncselekmény megvalósulása szempontjából nem releváns, így enyhítő körülményként az egyes kábítószerfajták közötti különbségtétel nem értékelhető.

[123] Az eljáró bíróságok tehát alapvetően helyesen tárták fel az enyhítő és súlyosító körülményeket. További nyomatékos enyhítő körülmény, hogy a másodfokú bíróság ítéletének meghozatala óta két év telt el. A Kúria enyhítő körülményként értékelte azt is, hogy

a II. rendű vádlott családi viszonyai rendezettek, egy kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, házastársa a közös gyermekükkel várandós.

[124] Mindezek alapján a Kúria úgy ítélte meg, hogy a II. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés alkalmas és elégséges a büntetés céljának eléréséhez, annak sem súlyosítására, sem enyhítésére nincs ok.

[125] A II. rendű vádlott bűnösségének kábítószer birtoklása vétségében [Btk. 178. § (6) bekezdés] történő megállapítása ugyanakkor azt eredményezte, hogy a törvény kötelező rendelkezése alapján [Btk. 87. § b) pont] el kell rendelni a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2018. szeptember 14. napján jogerős 8.B.1786/2016/67. számú ítéletével kiszabott 1 év – 2 évi próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztés végrehajtását, mert a II. rendű vádlott a terhére rótt kábítószer birtoklásának vétségét a próbaidő alatt követte el, és e bűncselekményért a Kúria végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte.

[126] A II. rendű vádlottat a Budakörnyéki Járásbíróság a 2018. június 28. napján jogerős 12.B.25/2018/23. számú ítéletével kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés III. fordulat] és kábítószer birtoklásának büntette [Btk. 178. § (1) bekezdés III. fordulat] miatt halmazati büntetésül 1 év 3 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. Ezt a büntetést 2019. október 29. napján vették fogamatba, a szabadságvesztés utolsó napja 2020. január 2. napja volt. Ekként a II. rendű vádlott a jelen eljárásban terhére rótt, 2018. október 16. napján elkövetett kábítószer birtoklása vétségét [Btk. 178. § (6) bekezdés] szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, még annak fogamatba vétele előtt követte el. Ez pedig azt jelenti, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pont a) alpontja alapján e bűncselekmény vonatkozásában különös visszaesőnek minősül.

[127] Egyben a Kúria a Btk. 38. § (4) bekezdés d) pontja alapján megállapította, hogy a II. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, mert olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélte szabadságvesztésre, amelyet korábbi, határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése vagy a végrehajthatóság megszűnése előtt követett el.

[128] A II. rendű vádlottal szemben a másodfokú bíróság határozatának meghozatalát követően, 2021. szeptember 30. napján megkezdődött a kiszabott szabadságvesztés végrehajtása, amely 2022. március 21. napjáig tartott. Ez az időszak – tekintettel arra, hogy utóbb sor került a másodfokú ítélet jogerősítési záradékának hatályon kívül helyezésére – a Btk. 92. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából előzetes fogvatartásnak tekintendő, így az immár jogerősen kiszabott szabadságvesztésbe teljes egészében beszámítandó.

[129] A Btk. 92. § (1) bekezdése alapján a kiszabott szabadságvesztésbe ugyancsak be kell számítani a bűnügyi felügyelet teljes idejét, amelynek során a bíróság a II. rendű vádlott számára előírta, hogy lakást, egyéb helységeket, intézményt, vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül nem hagyhat el. A Fővárosi Ítéltábla a 2022. március 21. napján, a másodfokú ítélet jogerősítési záradékának hatályán kívül helyezésével egyidejűleg meghozott 4.Bf.48/2021/48-II. számú végzésével a harmadfokú eljárás befejezéséig elrendelte a II. rendű vádlott bűnügyi felügyeletét. Magatartási szabályként azt írta elő, hogy a bíróság engedélye nélkül Budapest és Pest megye közigazgatási területét nem hagyhatja el, a tartózkodási helyét

nem változtathatja meg. Akként rendelkezett továbbá, hogy a magatartási szabályok megtartását a rendőrség a II. rendű vádlott mozgását nyomon követő technikai eszközzel ellenőrizze, az eszköz telepítéséig a II. rendű vádlott a tartózkodási helyéül kijelölt ingatlant nem hagyhatja el.

[130] A rendelkezésre álló iratok alapján a Kúria megállapította, hogy a II. rendű vádlott mozgását nyomon követő eszköz telepítésére a 2022. március 21. napján történt szabadítását követő napon már sor került, ekként nem volt olyan magatartási szabály hatálya alatt, amely a bűnügyi felügyelet Btk. 92. § (1) bekezdésében meghatározott beszámításának alapja lehet.

[131] Figyelemmel arra, hogy a Budapest Környéki Törvényszék egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban 2021. szeptember 7. napján meghozott, és 2021. október 14. napján véglegessé vált 6.Bpk.87/2021/2. számú végzésével külön rendelkezett a bűnügyi költségről, a Kúria az erre vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzte.

[132] Ekként a Kúria az ügyészség, a II. rendű vádlott és a védője által bejelentett másodfellebbezéseket elbírálv a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.48/2021/19. számú ítéletét a Be. 624. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, a változtatással nem érintett egyéb rendelkezéseit a Be. 623. §-a értelmében helybenhagyta.

V.

[133] A Kúria ítélete elleni fellebbezést a Be. 458. § (3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2023. május 16.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.48/2021/19. számú ítélete a Kúria Bhar.III.736/2022/25. számú ítéletével Kovács Tamás II. rendű vádlott tekintetében 2023. május 16. napján jogerős és végrehajtható.

Dr. Bartkó Levente s.k.

a tanács elnöke

